

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI Z TECHNIKI I ZAJĘĆ TECHNICZNYCH

I. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Ocenie podlegają: sprawdziany, kartkówki, ćwiczenia praktyczne, odpowiedzi ustne, prace domowe, praca na lekcji, prace dodatkowe oraz szczególne osiągnięcia.

1. **Sprawdziany** mogą wymagać zapisania odpowiedzi na wydrukowanym arkuszu lub sprawdzać praktyczne umiejętności na komputerze, a ich celem jest weryfikacja wiadomości i umiejętności ucznia po realizacji działu podręcznika.
  - Sprawdzian planuje się na zakończenie działu.
  - Uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
  - Przed sprawdzianem nauczyciel podaje jego zakres programowy.
  - Sprawdzian może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
  - Reguły uzasadniania oceny ze sprawdzianu, jej poprawy oraz sposób przechowywania sprawdzianów są zgodne z WSO.
  - Sprawdzian pozwala zweryfikować wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych, od koniecznego do wykraczającego.
  - Zasady przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny są zgodne z WSO.
  - Zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
2. **Kartkówki** są przeprowadzane w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech).
  - Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.
  - Kartkówka powinna być tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
  - Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO.
3. **Ćwiczenia praktyczne** obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:
  - wartość merytoryczną,
  - stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia,
  - dokładność wykonania polecenia,
  - staranność i estetykę.
4. **Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając ją, nauczyciel bierze pod uwagę:
  - zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
  - właściwe posługiwanie się pojęciami,
  - zawartość merytoryczną wypowiedzi,
  - sposób formułowania wypowiedzi.
5. **Praca domowa** jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.
  - Pracę domową uczeń wykonuje na komputerze, w zeszycie lub w innej formie zleconej przez nauczyciela.
  - Brak pracy domowej (uczeń 2 razy w semestrze może zgłosić brak pracy domowej).
  - **Raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć.**
  - Błędnie wykonana praca domowa jest dla nauczyciela sygnałem mówiącym o konieczności wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń utrwalających umiejętności i nie może być oceniona negatywnie.
  - Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.

- 6. Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów lub oceny.
- Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji. (trzy plusy =5)
  - Minus uczeń może uzyskać m.in. za nieprzygotowanie do lekcji (np. brak podręcznika, zeszytu, plików potrzebnych do wykonania zadania), zajmowanie się na lekcji czynnościami niezwiązanymi z realizowanym tematem, niszczy prace kolegów, nie przestrzega regulaminu pracowni, brak zaangażowania na lekcji. (trzy minusy =1)
- 7. Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:
- wartość merytoryczną pracy,
  - stopień zaangażowania w wykonanie pracy,
  - estetykę wykonania,
  - wkład pracy ucznia,
  - sposób prezentacji,
  - oryginalność i pomysłowość pracy.
- 8. Szczególne osiągnięcia** uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych (szkolnych i międzyszkolnych), są dodatkowo oceniane.
- 9. Ocenianie uczniów z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej:**
W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni, takie jak:
- wydłużenie czasu przeznaczonego na wykonanie ćwiczeń praktycznych,
  - możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
  - konieczność odczytania na głos poleceń otrzymywanych przez innych uczniów tylko w formie pisemnej,
  - branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
  - możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
  - podczas odpowiedzi ustnych - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
  - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
  - udzielanie pomocy przy przygotowywaniu pracy dodatkowej.

II. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Sprawdziany są obowiązkowe. Oceny ze sprawdzianów uczniowie mogą poprawiać raz w semestrze, po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem.
2. Ocen ze sprawdzianów wyższych niż ocena dopuszczająca nie można poprawić.
3. Ocen z kartkówek, odpowiedzi ustnych i ćwiczeń praktycznych nie można poprawić.
4. Nauczyciel informuje ucznia o otrzymanej ocenie z ostatniej pracy bezpośrednio po jej wystawieniu.
5. Rodzice (opiekunowie prawni) mogą uzyskać szczegółowe informacje o wynikach i postępach w pracy ucznia podczas indywidualnych kontaktów z nauczycielem (według harmonogramu spotkań przyjętego przez szkołę).
6. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach (wynikające np. z nieobecności), biorąc udział w zajęciach wyrównawczych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem (także online).

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

KLASA IV

1	2	3
ocena	Osiągnięcia	
	Wiadomości	Umiejętności
I. KARTA ROWEROWA		
Konieczne - K ocena dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje znaków i sygnałów drogowych, - wyjaśnia dlaczego rower jest pojazdem ekologicznym, - stosuje elementy odblaskowe, - zna pojęcia: droga , jezdnia, pobocze, chodnik, przejście dla pieszych, uczestnik ruchu drogowego, - zna obowiązkowe wyposażenie roweru, - wymienia rodzaje manewrów wykonywanych przez rowerzystów na drodze, - zna pojęcia: skrzyżowanie, pojazd uprzywilejowany, 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje się do znaków i sygnałów drogowych - omawia zasadę działania roweru
Podstawowe – P+K ocena dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: kodeks drogowy, karta rowerowa, obszar zabudowany, strefa zamieszkania, sygnalizacja świetlna, - wie jak dostosować swoje zachowanie do warunków panujących na drodze - wyróżnia w rowerze elementy układu oświetleniowego - wie w jaki sposób należy przygotować rower do drogi, - wyjaśnia dlaczego białe światło lub żółte selektywne należy do obowiązkowego wyposażenia roweru 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje się do znaków i sygnałów drogowych - przestrzega innych rowerzystów przed skutkami nieodpowiedzialnego zachowania się na drodze
Rozszerzające – R+P+K ocena dobry	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady bezpiecznego poruszania się pieszego, - wyjaśnia znaczenie znaków informacyjnych, - wymienia podstawowe elementy instalacji elektrycznej roweru, - zna zasady bezpieczeństwa obowiązujące rowerzystów, - wyjaśnia czym jest włączenie się do ruchu, zmiana kierunku jazdy lub pasa ruchu, wymijanie, wyprzedzanie, omijanie, - wyjaśnia jak należy zabezpieczyć i zakonserwować rower na zimę - rozpoznaje poszczególne rodzaje rowerów, 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje instalacje elektryczne roweru, - charakteryzuje, poszczególne rodzaje manewrów na drodze przez rowerzystów,
Dopelniające – D+R+P+K ocena bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ odpowiedniego ubioru i elementów odblaskowych na bezpieczeństwo pieszego, - wyjaśnia znaczenie poszczególnych znaków drogowych, - charakteryzuje różne rodzaje skrzyżowań, - omawia zasady pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniach - charakteryzuje, poszczególne rodzaje manewrów na drodze przez rowerzystów, - zna zasady skrętu w lewo na jezdni dwukierunkowej i jednokierunkowej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia poprawnie czynności związane z udzieleniem pierwszej pomocy, - przewiduje zagrożenia mogące wystąpić podczas brawurowej jazdy - wyjaśnia dlaczego białe światło lub żółte selektywne należy do obowiązkowego wyposażenia roweru,

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Wykraczające– W+D+R+P+K ocena celujący	<ul style="list-style-type: none"> - zna czynności związane z udzielaniem pierwszej pomocy - omawia w jaki sposób wytwarzany jest prąd w instalacji elektrycznej wyposażenia roweru 	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo wykonuje czynności związane z udzielaniem pierwszej pomocy poszkodowanym - stosuje i wdraża poznane informacje dotyczące bezpiecznego poruszania się po jezdni
<p>KLASA V i VI</p> <p>II. MŁODY KONSTRUKTOR</p>		
Konieczne - K ocena dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> - zna drogę ewakuacyjną w szkole, - zna zasady BHP, - nazywa narzędzia, przybory i urządzenia używane przez konstruktora - zna pojęcia: linia konturowa, linia wymiarowa, linia pomocnicza, oś symetrii, liczba wymiarowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia znaki informacyjne, - podejmuje próbę pisania pismem technicznym - wymiaruje proste rysunki techniczne - odwzorowuje pismo techniczne,
Podstawowe – P+K ocena dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia konstrukcja, kosztorys, - opisuje stanowisko pracy konstruktora, - nazywa linie i znaki wymiarowe - zna pojęcia: wymiarowanie, podziałka rysunkowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje znaczenie znaków informacyjnych, ewakuacyjnych i przeciwpożarowych, - potrafi odwzorować rysunek techniczny - prawidłowo umieszcza na rysunku technicznym linie, znaki i liczby wymiarowe - pisze pismem technicznym zbliżonym do znormalizowanego, - rozpoznaje prawidłowo narysowane rzuty
Rozszerzające – R+P+K ocena dobry	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: rzut prostokątny, rzutnia, rzut główny, - omawia zastosowanie poszczególnych rodzajów linii i znaków technicznych, rzutów, rzut główny, rzut z góry, - wymienia rodzaje znormalizowanych linii i znaków wymiarowych, - zna podstawowe zasady wymiarowania rysunków technicznych, - wyjaśnia cel stosowania podziałek rysunkowych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia znaczenie prawidłowej organizacji stanowiska pracy - wymiaruje sporządzone rzuty prostokątne, - analizuje poszczególne rzuty prostokątne,
Dopelniające – D+R+P+K ocena bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia ogólne zasady sporządzania rysunku technicznego, - omawia podstawowe zasady wymiarowania rysunków technicznych, - omawia etapy i zasady rzutowania, - zna zasady i etapy rzutowania - omawia znaczenie znormalizowanego pisma technicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę rysunku, odpowiednio grupuje wymiary, - wymiaruje złożone rysunki techniczne
Wykraczające– W+D+R+P+K ocena celujący	<ul style="list-style-type: none"> - zna inne techniczne sposoby przenoszenia rysunku na kartkę papieru 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje rzutowanie skomplikowanych przedmiotów
<p>III. MATERIAŁY I TECHNOLOGIE</p> <p>– WYROBY WŁÓKIENNICZE I ODZIEŻOWE , PAPIER, DREWNO, TWORZYWA SZTUCZNE, METALE</p>		

1	2	3
<p>Konieczne - K ocena dopuszczający</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia podstawowe narzędzia do ręcznej obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych, - zna pojęcia: wiertarka, przekładnia, rysunek poglądowy, symbol graficzny, - wymienia różne zagrożenia lasów, - zna pojęcia: tartak, deska, krawędziak, belka, surowiec, - wymienia surowce do wyrobu tkanin i dzianin, 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznie posługuje się narzędziami, - wykonuje zabawki z papieru
<p>Podstawowe – P+K ocena dostateczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia elementy budowy wiertarki ręcznej, - zna surowce wykorzystywane do produkcji papieru, - zna pojęcia: surowiec, celuloza, makulatura, - nazywa kolejne warstwy pnia drzewa, - wyróżnia poznane rodzaje tworzyw sztucznych, zna ich cechy - charakterystyczne, potrafi omówić dobór narzędzi do ich obróbki - zna pojęcia: ruda, meta, stop, rdza, patyna, huta - zna pojęcia: recykling - zna zasadę segregacji i składowania śmieci; - podaje przykłady odzieży wykonanej z tkaniny i dzianiny - zna pojęcia: odzież, moda, rozmiar, przędza, tkanina, dzianina, osnowa, wątek, haft, oczko, funkcje odzieży - zna cechy włókien naturalnych i chemicznych, - wyróżnia poznane rodzaje materiałów włókienniczych, potrafi omówić dobór narzędzi do ich obróbki 	<ul style="list-style-type: none"> - przynosi wymiary na materiał, - charakteryzuje różne gatunki papieru i określa ich zastosowanie - omawia zagrożenia lasów - racjonalnie gospodaruje materiałami papierniczymi - odczytuje informacje podane przez producenta na metkach wyrobów włókienniczych
<p>Rozszerzające – R+P+K ocena dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia narzędzia i przyrządy pomiarowe spotykane w gospodarstwie domowym - zna różne gatunki papieru i ich zastosowanie, - zna pojęcia drewno, materiał drewnopochodny, słoje łyko, płyta wiórowa, płyta pilśniowa, sklejka, - podaje przykłady zastosowania drewna - zna proces produkcji tworzyw sztucznych, potrafi uzasadnić konieczność wykorzystywania wybranych tworzyw szt. zamiast materiałów naturalnych, - wie, czemu służy recykling tworzyw sztucznych, - zna podział i właściwości metali oraz stopów, - zna pojęcia: biodegradacja, utylizacja; - zna zasadę ponownego przerobu na surowce wtórne; - prawidłowo odczytuje oznaczenia wielkości odzieży - rozmiary; - rozróżnia surowce i materiały włókiennicze; - rozróżnia tkaniny od dzianin; - omawia cechy włókien naturalnych i chemicznych, - omawia właściwości poszczególnych wyrobów 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie dobiera narzędzia do rodzaju obróbki, - poprawnie wykonuje poszczególne czynności związane z obróbką papieru, - opisuje sposób otrzymywania materiałów drewnopochodnych, - dba o bezpieczeństwo i porządek na stanowisku pracy, - segreguje i właściwie składowa śmieci; - stosuje się do informacji zawartych na metkach wyrobów

1	2	3
<p>Dopelniające – D+R+P+K ocena bardzo dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna poszczególne zastosowanie rodzajów przekładni wiertaki, - omawia budowę i działanie wiertarki ręcznej i elektrycznej, - wymienia główne etapy produkcji papieru, - zna surowce wykorzystywane do produkcji papieru, - wymienia etapy przerobu drewna, - wie czym różni się surowiec od półproduktu, - zna zastosowanie metali w gałęziach przemysłu, - stosuje nową terminologię techniczną - zna oznaczenia na opakowaniach i wyrobach klasyfikujące je do ponownego przetworzenia; - określa właściwości tkanin i dzianin pochodzenia naturalnego i sztucznego - wymieni właściwości użytkowe wyrobów - zna proces produkcji materiałów włókienniczych, 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznie obsługuje wiertarkę ręczną i elektryczną, - rozpoznaje rodzaje przekładni - precyzyjnie docina elementy z papieru i łączy je w całości, tworząc zabawki z papieru, - rozróżnia tworzywa sztuczne - rozróżnia i nazywa metale i stopy - czyta informacje stosowania i przechowywania klejów do tworzyw - stosuje właściwe nazewnictwo, - czyta oznaczenia na wyrobach i opakowaniach - ma świadomość toksyczności wyrobów z tworzyw sztucznych - prawidłowo odczytuje oznaczenia wielkości odzieży - rozmiary; - rozróżnia surowce i materiały włókiennicze; - rozróżnia tkaniny od dzianin; -
<p>Wykraczające – W+D+R+P+K ocena celujący</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie jak prawidłowo dokonywać drobnych napraw wiertarek ręcznych i elektrycznych - dokładnie opisuje skomplikowane etapy produkcji drewna, - właściwie użytkuje wyroby z tworzyw sztucznych i metali 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje drobnych zabiegów konserwacyjnych i naprawczych poszczególnych narzędzi - rozpoznaje poszczególne rodzaje drzew, tworzyw sztucznych i metali - świadomie podchodzi do problemu składowania śmieci i ich utylizacji; - prawidłowo ustawia temperaturę/tryb pracy na urządzeniach elektrycznych zgodnie z oznaczeniami - rozróżnia materiały włókiennicze, dopasowuje do materiałów nazewnictwo, zna zastosowanie w codziennym życiu różnych materiałów - stosuje właściwy sposób konserwacji odzieży;
IV. INSTALACJE ELEKTRYCZNE		
<p>Konieczne - K ocena dopuszczający</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: prąd elektryczny, źródło prądu, obwód elektryczny, odbiornik prądu, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje proste elementy obwodów elektrycznych
<p>Podstawowe – P+K ocena dostateczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe elementy obwodu elektrycznego, - zna pojęcia: izolator, przewodnik 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje schematy obwodów elektrycznych
<p>Rozszerzające – R+P+K ocena dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna symbole graficzne oznaczające elementy obwodu elektrycznego, - wymienia źródła prądu spotykane w życiu codziennym, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcje poszczególnych elementów obwodu elektrycznego, - potrafi uzupełnić brakujące elementy schemat obwodu elektrycznego,
<p>Dopelniające – D+R+P+K ocena bardzo dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna rodzaje obwodów elektrycznych - rozumie zasadę przepływu prądu w baterii, 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie montuje i demontuje prosty obwód elektryczny - potrafi narysować schemat obwodu elektrycznego,
<p>Wykraczające – W+D+R+P+K ocena celujący</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia większość elementów obwodów elektrycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie montuje i demontuje złożone obwody elektryczne

Wymagania szczegółowe na poszczególne oceny z zajęć technicznych dla uczniów gimnazjum

Umiejętności niedostateczne

Uczeń ma braki w wiadomościach, które uniemożliwiają dalsze kształcenie się, między innymi:

- nie rozumie normalizacji w rysunku technicznym, co uniemożliwia sporządzenie dokumentacji technicznej
- nie zna przeznaczenia podstawowych narzędzi i przyrządów pomiarowych, co uniemożliwia dokonanie pomiarów, doboru narzędzi i materiałów do zadań praktycznych,
- nie zna właściwości podstawowych materiałów konstrukcyjnych (papier, tkaniny, stal, mosiądz, drewno, tworzywa sztuczne),
- nie potrafi rozpoznać i nazwać elementów konstrukcji lutownicy, wiertarki, silnika elektrycznego, transformatora,
- nie potrafi wyjaśnić działania tych urządzeń,
- nie potrafi samodzielnie wykonać projektu i dokumentacji technicznej np. kolca, co uniemożliwia konstruowanie urządzeń,
- nie jest świadomy swoich braków wiadomości i umiejętności,
- nie wykazuje chęci do pracy i do pokonania trudności,
- nie ma zainteresowań technicznych i nie wykazuje chęci ich rozwoju,
- nie przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć.

Wymagania konieczne - dopuszczający

Uczeń ma spore braki w wiadomościach, ale przy pomocy nauczyciela może realizować ważniejsze zadania i ćwiczenia:

- nie przestrzega zasad normalizacji w rysunku technicznym, a dokumentację techniczną rysunkową wykonuje w minimalnym stopniu,
- często myli przeznaczenie niektórych narzędzi, zadania praktyczne realizuje byle jak, na stanowisku często ma bałagan,
- częściowo zna budowę suwmiarki, przy pomocy nauczyciela potrafi mierzyć, ale ma trudności z odczytem,
- częściowo rozpoznaje elementy konstrukcji, ale ma trudności z wyjaśnieniem działania lutownicy, wiertarki, silnika elektrycznego, transformatora,
- zna podstawowe właściwości materiałów konstrukcyjnych, ale często je myli i nie potrafi uzasadnić zastosowania stali, mosiądzu, tworzyw sztucznych,
- wykazuje chęci do ćwiczeń praktycznych, ale oczekuje pomocy,
- zadania praktyczne realizuje przez naśladownictwo,
- jest świadomy swoich braków, ale nie wykazuje chęci do ich uzupełniania,
- nie ma zainteresowań technicznych i nie wykazuje chęci ich rozwoju,
- zna przepisy dotyczące ruchu pieszych i stosować je w praktyce,
- wie, na których drogach zabroniony jest ruch pieszych i umieć wyjaśnić dlaczego,
- umie wyjaśnić, w jaki sposób organizm człowieka reaguje na alkohol i jaki wpływ ma to na bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- do zasad BHP i ppoż. stosuje się nakłaniany przez nauczyciela.

Wymagania podstawowe - dostateczny

Uczeń opanował na poziomie minimalnym wiadomości z zakresu:

- przeznaczenia narzędzi i przyrządów pomiarowych,
- normalizacji w rysunku technicznym,
- konstrukcji i działania lutownicy, wiertarki elektrycznej,
- właściwości i zastosowania materiałów konstrukcyjnych, takich jak drewno, tworzywa sztuczne, stal, mosiądz,
- zna przepisy dotyczące ruchu pieszych i stosować je w praktyce,
- wie, na których drogach zabroniony jest ruch pieszych i umieć wyjaśnić, dlaczego,
- powinien umieć wyjaśnić, w jaki sposób organizm człowieka reaguje na alkohol i jaki wpływ ma

- to na bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- wie jakie jest obowiązkowe wyposażenie jednoślądów, umieć wyjaśnić jego znaczenie dla bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego,
- wie jaki wpływ na stan zdrowia ma hałas i zanieczyszczenie powietrza spalinami.
- rozumie potrzebę udzielania pomocy przedlekarskiej i potrzebę nawiązania kontaktu z osobami poszkodowanymi; powinien umieć ułożyć poszkodowanego w pozycji bocznej.

Nie potrafi samodzielnie wyjaśnić wielu zjawisk fizycznych występujących w urządzeniach

technicznych. Często popełnia błędy rzeczowe w wypowiedzianiu się, ma mały zasób pojęć

technicznych. Opanował na poziomie minimalnym umiejętności dotyczące:

- sporządzania rysunków technicznych i ich opisu pismem technicznym,
- posługiwania się narzędziami oraz ich konserwacji,
- posługiwania się przyrządami pomiarowymi, w tym suwmiarką,
- organizacji stanowiska pracy i doboru materiałów,
- przygotowania lutownicy i lutowania,
- projektowania i konstruowania,
- umie wyjaśnić, w jaki sposób kolor ubrania wpływa na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego i w jakich warunkach dzieci zobowiązane są do noszenia elementów odblaskowych.
- umie prawidłowo wezwać pomoc, przestrzegać zasady nie przeszkadzania osobom udzielającym pomocy.

Nie zawsze poprawnie posługuje się narzędziami i urządzeniami. Większość czynności technologicznych wykonuje niestarannie. Ma trudności w samodzielnej pełnej interpretacji instrukcji obsługi. Jest świadomy swoich braków, ale nie zawsze wykazuje chęć ich uzupełniania.

Wymagania pogłębione - dobry

Uczeń opanował w dużym zakresie wiadomości dotyczące:

- zasad bezpieczeństwa w pracowni i w szkole,
- sposobów gaszenia pożarów,
- stosowania zasad normalizacji linii i pisma technicznego,
- stosowania zasad wymiarowania w rysunku technicznym,
- przeznaczenia i konserwacji narzędzi,
- konstrukcji i działania wiertarki elektrycznej, lutownicy transformatorowej,
- właściwości i zastosowania materiałów konstrukcyjnych ujętych w programie nauczania,
- znać przepisy dotyczące ruchu pieszych i pojazdów, stosuje je w praktyce i umieć wyjaśnić potrzebę ich przestrzegania.
- wie na których drogach zabroniony jest ruch pieszych i umieć uzasadnić potrzebę wprowadzania takich ograniczeń. Ponadto musi wiedzieć, jaki wpływ na drogę hamowania pojazdu ma rodzaj nawierzchni jezdni,
- wie, jak zatamować krwotok z kończyn dolnych i górnych w sposób bezpieczny dla poszkodowanego i ratującego.

Zna większość czynności i operacji technologicznych objętych programem. Potrafi samodzielnie wyjaśnić niektóre zjawiska występujące w urządzeniach elektrycznych. Korzysta z terminologii technicznej, a jego wypowiedzi są poprawne pod względem rzeczowym. Potrafi wyjaśnić informacje zawarte w instrukcjach obsługi oraz interpretować większość parametrów technicznych urządzeń objętych programem. Opanował w dużym zakresie umiejętności dotyczące:

- przygotowania stanowiska do pracy,
- dokonywania pomiarów suwmiarką,
- sporządzania projektów i dokumentacji technicznej,
- sporządzania rysunków wykonawczych i złożeniowych kolca, łopatki
- realizacji czynności i operacji technologicznych niezbędnych do wykonania zadań praktycznych,
- konstruowania modeli robotów,

- umie wyjaśnić, w jakim stopniu cechy psychofizyczne człowieka mają wpływ na jego zachowanie w ruchu drogowym i jakie czynniki wpływają na stężenie alkoholu we krwi. Umie wyciągać odpowiednie wnioski z analizy wypadków drogowych. Dawać dobry przykład młodszym kolegom,
- umie wyjaśnić, jaki wpływ mają poszczególne układy pojazdu na bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym na drogę hamowania pojazdu,
- umie określić korzyści i zagrożenia, jakie niesie ze sobą rozwój motoryzacji.
- umie dodatkowo wyjaśnić, dlaczego dzieci do 15. roku życia zobowiązane są nosić elementy odblaskowe; jak należy umieścić bagaż w pojeździe, aby nie stwarzał zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego; do kogo odnosi się powiedzenie „bądź widoczny na drodze”.
- umie zabezpieczyć miejsce wypadku.

Prawidłowo wykorzystuje materiały konstrukcyjne oraz czas pracy zaplanowany przez nauczyciela. Aktywnie uczestniczy w zajęciach, chce uzupełnić braki, sam podejmuje próby rozwiązania niektórych zadań i ćwiczeń. Potrafi skorzystać z instrukcji obsługi urządzeń elektrycznych objętych programem. Dobrze interpretuje parametry techniczne urządzeń wymienionych w programie nauczania.

Wymagania pełne - bardzo dobry

Uczeń opanował pełny zakres wiedzy o:

- sposobach gaszenia pożarów,
- zasadach BHP w pracowni i w szkole,
- normalizacji w rysunku technicznym,
- zasadach sporządzania dokumentacji technicznej,
- narzędziach i przyrządach pomiarowych, w tym suwmiarki,
- charakterystycznych wiadomościach wybranych materiałów konstrukcyjnych jak stal, mosiądz, drewno, tworzywa sztuczne,
- konstrukcji i działaniu lutownicy, w tym transformatora,
- konstrukcji i działaniu wiertarki elektrycznej,
- właściwej interpretacji parametrów technicznych lutownicy, wiertarki, odbiorników radiowych,
- samodzielnego, np. modelu robota,
- samodzielnego opracowania procesu technologicznego podkładki i kolca,
- racjonalnego doboru materiałów i narzędzi niezbędnych do modelu, robota,
- uzasadniania konstrukcji lutownicy, wiertarki,
- uzasadniania konieczności tworzenia stopów,
- uzasadniania konieczności doboru odpowiednich materiałów do odpowiednich konstrukcji,
- posługiwania się suwmiarką, lutownicą,
- diagnozowania przyczyn awarii wiertarki, lutownicy,
- zna przepisy dotyczące ruchu pieszych, stosować je w praktyce, umieć wyjaśnić potrzebę przestrzegania ich i prawidłowo reagować na łamanie przepisów przez młodszych kolegów,
- wie na których drogach zabroniony jest ruch pieszych i umieć uzasadnić potrzebę wprowadzania takich ograniczeń. Ponadto musi umieć wymieniść, jaki wpływ na drogę hamowania pojazdu ma rodzaj nawierzchni jezdni oraz określić cechy dobrej i złej nawierzchni jezdni,
- rozumie potrzeby i problemy różnych grup ludzi niepełnosprawnych, związane z ruchem drogowym,
- wie, jak przeprowadzić sztuczne oddychanie w sposób bezpieczny dla poszkodowanego i ratującego.

Opanował pełny zakres umiejętności niezbędnych do samodzielnego:

- sporządzania kompletnych rysunków technicznych, wykonawczych i złożeniowych kolca,
- projektowania rysunkowego podkładki do krojenia, kolca, modelu robota,
- opracowania procesu technologicznego podkładki, kolca, modelu robota,
- wzorowego organizowania stanowiska pracy.
- konstruowania np. modelu robota (obróbki tektury, tworzyw sztucznych, trasowania, przerywania, klejenia, wiercenia, skręcania, lutowania),
- do samodzielnej eksploatacji i konserwacji wybranych narzędzi i urządzeń,

- umie wyjaśnić związki przyczynowo-skutkowe między wpływem środków masowego przekazu a kształtowaniem odpowiednich postaw,
- umie zaplanować działania mające na celu uczenie młodszych dzieci właściwego zachowania w ruchu drogowym,
- umie wyjaśnić, jaki wpływ na poziom degradacji środowiska ma wadliwe działanie poszczególnych układów pojazdu, potrafić przeprowadzić obsługę i konserwację jednoślada zgodnie z zaleceniami zawartymi w instrukcji obsługi
- umie zaproponować i przeprowadzić kampanię propagującą, wśród uczestników ruchu drogowego, działania proekologiczne.
- umie zaproponować i przeprowadzić kampanię propagującą, wśród uczestników ruchu drogowego, potrzebę noszenia na drodze kolorowego stroju, elementów odblaskowych, odpowiednich ochraniaczy itp.
- umie ocenić stan uszkodzonych.

Prezentuje wzorowe cechy i postawy podczas zajęć. Potrafi współdziałać w grupie podczas realizacji zadań zespołowych. Potrafi być ambitny podczas realizacji indywidualnych zadań praktycznych jest świadomy swoich możliwości i umiejętności praktycznych podczas realizacji zadań. Jest świadomy dokonania w przyszłości wyboru zawodu. Bardzo chętnie i często prezentuje swoje zainteresowania techniczne. Jest świadomy przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas pracy.

Wymagania rozszerzone - celujący

Uczeń opanował pełny zakres wiedzy określony programem, który jest wyszczególniony na ocenę 5 oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program z zakresu: Twórczo rozwija własne uzdolnienia poprzez projektowanie i konstruowanie. Śledzi najnowsze osiągnięcia nauki i techniki. Jest świadomy swoich uzdolnień, które racjonalnie wykorzystuje na każdych zajęciach. Osiąga sukcesy w konkursach wiedzy technicznej oraz na wystawach twórczości technicznej.

*Opracowała:
mgr Katarzyna Pietrucha-Nowak*